

Tisztelt gyászoló Gyülekezet!

Weöres Sándor írja egyik versében, idézem: „Az a legnagyobb ember, aki éppen akkora mint sajátmaga.”

Sipos László búcsúztatására találni sem lehet megfelelőbb mottót, hiszen benne van emberi, művészi habitusa, benne van három emberöltőnyi élet küzdelme, reménye, hite, benne van az őt annyira jellemző szerénység, alázat, hűség, emberszeretet.

Sipos László nevével először Baász Imre életrajzában találkoztam. 1970–71-ben többször volt közös kiállításuk Kolozsváron, Bukarestben, Marosvásárhelyen. Művésztársak, barátok voltak. Az ebben a korszakban alkotott műveiken jól nyomon követhető a szellemi rokonság, különösen, ami a motívumhasználatot és a témaválasztást illeti.

Barátok maradtak, de útjaik elváltak, Baász Sepsiszentgyörgyre költözött, itt dolgozott, szervezett, vívta forradalmait. László a kincses városban, Tordán, majd Felvincen élt, de mindvégig Kolozsvár szellemi légkörében, ahogy ezt életrajzában többször is vallja.

Nevével, munkáival diákként az egyre keményedő diktatúra idején találkoztam. A 70–80-as évek erdélyi művészeti életének egyik meghatározó egyénisége volt. Személyesen alig tíz éve ismerem, a Magyar Művészeti Akadémia gyűlésein, eseményein találkoztunk és tölthettünk több időt, beszélgetve, elmélkedve művészet és világ dolgairól. Úgy hallgattam és figyeltem, ahogy a tanítványok hallgatják a Mestert, szavaiból áradt egy alázattal leélt élet bölcsessége, de nagyon érdekesen, humorral tudta oldani, ha ún. „komoly témát” érintettünk.

Pályája kezdete és delelője a diktatúra időszakára esik.

A 60-as években a proletkult letűnőben volt és a rendszer abroncsain-résein beszűrődött némi fény. Tiltott, túrt, támogatott kategóriák voltak érvényben a szellemi élet minden területén, így a képzőművészetben is.

Sipos László azon alkotók sorába tartozott, aki nemcsak, hogy nem törleszkedett a hatalomhoz, hanem aki művein keresztül megpróbált ellenállni egy embertelen rendszer körülményei között. Egyedi képi világa mintegy kódolt üzenet működött: megpróbálta a befogadót ráébreszteni a mélyebb valóságra: a diktatúra bornírtságára, egyszersmind az ember egyetemes létbevetettségére és kiszolgáltatottságára.

Ez egy olyan korszak volt, amikor egy Farkas Árpád-vers, egy Bodor Ádám-novella, vagy egy Baász Imre- vagy Sipos László-mű elgondolkodtatva, provokálva kérdéseket intézett hozzánk a kor tanúihoz, de a nyugtalanító kérdések valahogy reményt is ébresztettek a lelkünkben. Lehet, hogy ez a mozzanat művész és befogadó között nem volt több, mint egy cinkos összekacsintás, egy diákcsíny, de ez akkor a szellemi túlélést jelentette: még sincs minden veszve?

Sipos László szokatlan képzettársításokra alapozott eszköztára és nyugtalanító szimbólumrendszere által a legtöbbet tette, amit a szellem embere akkor tehetett: figyelmeztetett, gondolkodásra, reagálásra készítetett, ébren tartotta a lelkiismeretet, védte az emberi törékenységet.

Ő nem akart nagyon a hatalom szeme előtt lenni, mert tudta, hogy a közszereplésnek nagy ára van. Tanárként, könyvillusztrátorként, bábművészként dolgozott, Tordán, Felvincen, hogy művészetét megőrizze tisztának és szabadnak.

Művészetének ezt a tisztaságát és szabadságát mentette át a rendszerváltás után is. Vidéki magányában kitartóan és következetesen építette életművét. Vívódó művésztípus.

Katalógusaiban nyomon követhető, hogy munkáinak készülési időszaka csak ritkán egy év. Olyan képei vannak, amelyen 5-10 éven át is dolgozik. Festmények, rajzok, ritkábban objektok, kollázsok, asszamlázsok jelölik az utat, amit a mester bejárt. Számomra, fiatalabb kollega számára fontos, amit egy katalógus

előszavában vall, idézem: „Az emberről mesélek magamon keresztül, az emberhez szólva, a *múlt* vállalásával jutva el a *mához*. Amit szeretnék: munkáim révén felfedeztetni a szépet és gondolkodtatva gyönyörködtetni.”

Búcsúzik a Magyar Művészeti Akadémia tagsága, a Barabás Miklós Céh tagsága, Erdély művészársadalma.

Búcsúzunk egy nagyszerű embertől, egy jó baráttól, aki humorával, kedvességével, szellemességével mindig elbűvölt bennünket, kortársait.

László barátunk, nyugodj békében!